

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 10C/45/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315213448
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Gildeinová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2016:8315213448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Ivetou Gildeinovou v právnej veci navrhovateľa Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti odporcovi X. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX L. X, o zaplatenie 5833,35 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi sumu 6 083,57 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 6 079,23 eur od 25.8.2015 do zaplatenia a trovy konania vo výške 364,50 eur.

Súd povoľuje odporcovi žalovanú sumu, úrok z omeškania a trovy konania splácať v mesačných splátkach po 30 eur vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca k rukám navrhovateľa od právoplatnosti tohto rozsudku. Nezaplatením čo len jednej zo splátok sa stáva zročným celý dlh.

Návrh navrhovateľa v prevyšujúcej časti zamietá.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajší súd dňa 27.11.2015 sa navrhovateľ domáhal, aby súd odporcu zaviazal k úhrade sumy celkovo vo výške 6083,57 eur, ktorá pozostávala z nezaplatenej istiny 5833,35 eur, nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 4,58 eur, úrokov vo výške 245,88 eur, úrokov z omeškania vo výške 2,76 eur, úroku vo výške 13,90 % ročne z nezaplatenej istiny vo výške 5856,41 eur od 25.08.2015 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny 5856,41 eur a nezaplatených úrokov 245,88 eur od 25.08.2015 do zaplatenia a na náhradu trov konania.

Podaný návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ s odporcom uzatvoril dňa 20.10.2014 Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ poskytol odporcovi peňažné prostriedky vo výške 6.000 eur na odporcom určený účet. Poskytnutý úver a úroky sa odporca zaviazal splácať v pravidelných mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol odporca povinný splatiť do 21.10.2024. Po vyčerpaní poskytnutého úveru odporca porušil svoje zmluvné povinnosti, a preto bol listom zo dňa 24.08.2015 vyzvaný na predčasné splatenie poskytnutého úveru v lehote do 03.09.2015. Napriek výzve nebola pohľadávka navrhovateľa voči odporcovi do dňa spísania návrhu uhradená. Pohľadávka navrhovateľa voči odporcovi ku dňu predčasného zosplatnenia (dňa 24.08.2015) predstavovala sumu 6169,41 eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 5856,41 eur, úrokov 245,88 eur (predstavujú dohodnutý úrok v zmysle zmluvy, ktorý bol odporca povinný splatiť v rámci anuitných splátok poskytnutého úveru do predčasného zosplatnenia. Úroková sadzba vo výške 13,90% ročne vyplýva zo zmluvy) , úrokov z omeškania 2,76 eur (každá omeškaná dlžná splátka je odo dňa nasledujúceho po jej splatnosti úročená aj úrokom z omeškania vo výške 5% ročne. Úrok z omeškania bol dohodnutý b zmluve v zmysle § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, a to v článku Následky porušenia zmluvných povinností: „ Ak klient neuhradí úver v lehote splatnosti úveru, je povinný uhradiť z nesplatennej časti úveru popri úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov aj úrok z omeškania, a to až do jej

zaplatenia“.) V ďalšom poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.03.2008, sp.zn. 4Cob/62/2007. Odporca po zosplatnení úveru do podania návrhu na súd uhradil sumu 23,06 eur, o ktorú bola znížená istina pohľadávky odporcu.

Súd výzvou zo dňa 01.12.2015 vyzval navrhovateľa, aby súdu oznámil, či trvá na podanom návrhu v časti úroku z úveru vo výške 13,90 % ročne zo sumy 5856,41 eur od 25.08.2015 do zaplatenia, nakoľko má za to, že po splatnosti úveru má veriteľ právo na úroky z omeškania vo výške stanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom. Pokiaľ si účastníci úveru dohodnú úverové obdobie, ktoré medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí, a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania.

Navrhovateľ vo svojej odpovedi uviedol, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu. Nárok na zaplatenie úroku aj po splatnosti úveru jednak mu vyplýva zo zákona v ust. § 502 ods. 1 ObZ., a § 503 ods. 3 ObZ., a ako aj zo znenia bodu 2.4. Obchodných podmienok pre úvery občanom - Prima banka Slovensko, a.s., ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere. K uplatneniu úrokov z omeškania z nezaplatenej istiny a obchodného úroku vyčísleného ku dňu zosplatnenia úveru poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.03.2008, sp.zn. 4Cob/62/2007.

Súd preto vo veci nariadil pojednávanie s dokazovaním.

Na nariadené pojednávanie sa nedostavil navrhovateľ, ktorý svoju účasť na pojednávaní vopred ospravedlnil a požiadal, aby súd vo veci rozhodol v jeho neprítomnosti na základe ním predložených listinných dôkazov a to aj bez nariadenia pojednávania v súlade s ust - § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, najmä Zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 20.10.2014, výzvou na predčasné splatenie úveru, druhou upomienkou, Všeobecnými obchodnými podmienkami Prima banky Slovensko, a.s., výpisom z účtu a zistil nasledovný skutkový stav.

Odporca vo svojej výpovedi uviedol, že je si vedomý dlhu voči navrhovateľovi, avšak v súčasnosti nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby som mohol žalovanú sumu uhradiť. Momentálne je nezamestnaný, pričom ešte len tento mesiac sa zaevidoval na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Doposiaľ mu nebolo vydané ani rozhodnutie, pre ktoré si má ísť 23. marca. Predtým pracoval v zahraničí na Kanárskych ostrovoch, ale vzhľadom k tomu, že mu nepredžili zmluvu, bol nútený túto prácu ukončiť a vrátiť sa späť na Slovensko. Plat v tom období predstavoval sumu okolo 900 - 1 100 eur s tým, že bol v zahraničí spolu s maloletými deťmi. Toho času býva v rodinnom dome u babky, kde má vytvorené podmienky pre vlastné bývanie, pričom všetky náklady uhrádzala doposiaľ babka, ale dohodol sa s ňou, že sa bude snažiť prispievať aspoň sumou 50 eur mesačne. Od návratu na Slovensko si intenzívne si hľadá zamestnanie, a to aj mimo úradu práce. Okrem toho by mu mala byť priznaná aj podpora v nezamestnanosti, pričom vzhľadom na jeho príjem v zahraničí, by sa malo jednať o slušnú sumu, takže by bol schopný uhrádzať nejaké splátky navrhovateľovi, ale iba v tom minimálnom rozsahu. Primeranou sumou by bolo nateraz 30 eur mesačne, neskôr pokiaľ na to bude mať finančné prostriedky, tak sa bude snažiť uhrádzať aj vyššiu sumu. Deti navštevujú momentálne školu v Humennom. Starší syn chodí na technickú školu a mladší syn navštevuje 8. ročník základnej školy. Mal. deti boli zverené do jeho starostlivosti, pričom zo strany matky bolo určené výživné, ktorá však platí výživné iba vo výške 10 eur mesačne. Keďže momentálne nemá dostatok peňazí, nemôže zaplatiť žalovanú sumu v hotovosti. Okrem toho má podlžnosti voči spoločnosti Provident sumu 1 500 eur a spoločnosti Home Credit sumu 2 000 eur. Pred odchodom do zahraničia pracoval v nemocnici ako sanitár za minimálnu mzdu. Poskytnutý úver od Prima banky zobral pôvodne na rekonštrukciu domu a spočiatku ho aj riadne splácal, prestal však platiť z dôvodu, že potreboval finančné prostriedky na to, aby mohol zaplatiť cestu, keďže cestovné náklady si hradil sám a taktiež musel zaplatiť i vopred za ubytovanie sumu 1 500 eur.

Navrhovateľ a odporca ako klient uzavreli dňa 20.10.2014 úverovú zmluvu podľa § 497 a nasl. zák. č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, na základe ktorej banka poskytne klientovi peňažné prostriedky formou splátkového bezúčelového úveru za podmienok uvedených v úverovej zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach Prima banky Slovensko, a.s. (ďalej aj „VOP“), ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť. V zmysle úverovej zmluvy bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 6.000 eur, ktorý sa odporca zaviazal splatiť v 120 anuitných splátkach vo výške 93,55 eur, pri fixnej úrokovej sadzbe do splatnosti

13,90 % ročne a RPMN vo výške 16,59%. Termín splatnosti prvej splátky bol dohodnutý na deň 20.11.2014 a splatnosť úveru na deň 21.10.2024.

V zmysle čl. 2 bod 2.1 zmluvy, podrobné podmienky splácania úveru, podmienky uplatňovania úrokovej sadzby a jej zmien sú uvedené vo VOP.

Klient musí platiť úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov. Úver sa úročí denne odo dňa prvého čerpania úveru (vrátane) do dňa predchádzajúceho dňu splatenia úveru (vrátane) zo sumy aktuálneho zostatku čerpaného úveru.

Zmluvou o úvere zo dňa 20.10.2014 bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 6000 eur s dobou splácania 10 rokov.

Z výpisu z účtu odporcu vyplýva, že odporcovi bol dňa 20.10.2014 poskytnutý úver vo výške 6.000 eur.

Navrhovateľ zaslal odporcovi druhú upomienku pred výzvou na predčasné splatenie úveru dňa 25.05.2015, kde uviedol, že ho žiada o zaplatenie všetkých omeškaných splátok úveru v lehote do 30.05.2015, pričom výška omeškaných splátok predstavuje sumu 158,45 eur. Zároveň ho upozornil, že v stanovenej lehote nedôjde k uhradeniu pohľadávky, pristúpi k vyhláseniu predčasnej splatnosti predmetného úveru.

Listom označeným ako výzva na predčasné splatenie úveru zo dňa 24.08.2015 navrhovateľ odporcovi oznámil, že došlo k predčasnej splatnosti celého úveru, nakoľko odporca neplnil podmienky úverovej zmluvy podpísanej dňa 20.10.2014 a vyzval ho, aby jednorázovo uhradil banke celú zostávajúcu sumu úveru vo výške 6169,63 eur najneskôr do 03.09.2015. Zároveň ho upozornil, že táto výzva je spoplatnená sumou 30 eur.

Podľa ustanovenia §497 ods. 1 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o úvere považovaná za tzv. „absolútny obchod“, však v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnou právnou úpravou.

Pri spotrebiteľských právnych vzťahoch sa použije právna úprava, ktorá je výhodnejšia pre spotrebiteľa a to bez ohľadu na to, či sa jedná o právny vzťah z Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka alebo iného zákona. Použitie práva výhodnejšieho pre spotrebiteľa vyplýva aj z nálezov, resp. z uznesenia Ústavného súdu SR z 19.06.2013, sp.zn. ÚS 402/2013-10.

Podľa ustanovenia §52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 336/2005 Z.z., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa ust. § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 336/2005 Z.z., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 336/2005 Z.z., v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia §1 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia §2 Zák. č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie

- a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania,
- b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti,
- c) iným veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje úvery alebo pôžičky, ktoré nie sú spotrebiteľským úverom, v rámci svojej podnikateľskej činnosti, s výnimkou banky, pobočky zahraničnej banky a finančnej inštitúcie podľa osobitného predpisu,
- d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom,
- e) povoleným prečerpaním forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa,
- f) prekročením automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na platobnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania,
- g) celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok,
- h) celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom,
- i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19,
- j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru,
- k) fixnou úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru jedna úroková sadzba spotrebiteľského úveru dohodnutá medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na celú dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo viac úrokových sadzieb spotrebiteľského úveru dohodnutých medzi veriteľom a spotrebiteľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere na čiastkové obdobia s výhradným použitím fixného konkrétneho percenta; ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie sú stanovené všetky úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru sa považuje za fixnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby spotrebiteľského úveru určené výhradne použitím fixného konkrétneho percenta dohodnutého pri uzavretí zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- l) celkovou výškou spotrebiteľského úveru maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) trvanlivým médiom každý prostriedok, ktorý umožňuje uloženie informácií spôsobom prístupným na používanie v budúcnosti na časové obdobie zodpovedajúce účelom informácií a ktorý umožňuje verné reprodukovanie uložených informácií.

Podľa ustanovenia §9 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa ustanovenia §9 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu;

ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

V danej veci bolo preukázané, že navrhovateľ poskytol odporcovi úver vo výške 6000 eur, ktorý sa odporca zaviazal vrátiť pravidelnými 120 mesačnými splátkami po 93,55 eur splatnými vždy v 20. deň v mesiaci, pri úrokovej sadzbe 13,90 % ročne a RPMN 16,81 %, s dátumom prvej splátky 20.11.2014 a dátumom poslednej splátky 20.10.2024. Taktiež mal súd za preukázané, že odporca so splácaním dohodnutých splátok prestal, čím porušili podmienky zmluvy. Ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dlžná suma predstavovala čiastku 6169,63 eur.

Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Ďalej súd zistil, že podľa úverovej zmluvy sa predmetný právny vzťah mal riadiť príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka.

V slovenskom právnom poriadku existuje duálna právna úprava záväzkov, pričom rozlišujeme ich občianskoprávnú a obchodnoprávnú úpravu. Vzťah dvoch kódexov súkromného práva a to Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka je vzťahom *lex specialis* ku *lex generalis*, pričom použitie Občianskeho zákonníka je subsidiárne - právne vzťahy podriadené režimu Obchodného zákonníka sa budú riadiť Občianskym zákonníkom v tých otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje. V rámci obchodno-záväzkových vzťahov existuje aj skupina vzťahov, ktoré môže označiť ako fakultatívne obchodné záväzkové vzťahy, v ktorých si zmluvné strany môžu v súlade so zásadou zmluvnej voľnosti dohodnúť obchodnoprávny režim svojho záväzku (§ 262 Obchodného zákonníka). Obchodný zákonník aplikáciu právnej úpravy inštitútu spotrebiteľských zmlúv nevyklučuje, ani komplexne neupravuje osobitným spôsobom a ide o kogentné ustanovenia Občianskeho zákonníka, je nevyhnutné ju v skutkovo relevantných právnych vzťahoch aplikovať, pričom nie je relevantné či ide o relatívne obchodný záväzkový vzťah, absolútny obchodný záväzkový vzťah alebo fakultatívny obchodný záväzkový vzťah.

Pokiaľ navrhovateľ požadoval úrok aj po splatnosti úveru, t.j. po 25.08.2015, súd v tejto časti návrh zamietol z dôvodu, že od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania, nie však už dohodnuté zmluvné úroky (viď rozhodnutie NS SR sp.zn. 4Obo 146/98, ZSP 4/2000).

Súd v tejto súvislosti tiež poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.06.2015, sp.zn. 6Co/190/2014 v zmysle ktorého, splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky (úveru). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ

je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou. Povedané inak v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie a na tento účel je kogentným určujúcim pravidlom § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 a § 3a nar. vl. 87/1995 Z. z. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nariadenia vlády. Alternatívne subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka.

Preto súd vzhľadom na vyššie uvedené nárok navrhovateľa v prevyšujúcej časti, t.j. úrok vo výške 13,90% ročne zo sumy 5856,41 eur od 25.08.2015 do zaplatenia, zamietol.

Podľa ustanovenia §517 ods.1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa ustanovenia §517 ods.2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Uvedeným predpisom je nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. V zmysle § 3 ods. 1 cit. nariadenia výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného záväzku.

Pretože odporca sa dostal do omeškania s úhradou peňažného dlhu, súd priznal navrhovateľovi úrok z omeškania, ktorý je v súlade s ustanovením §517 ods.2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením §3 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb.

Podľa ustanovenia §160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súď môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vzhľadom na finančnú a sociálnu situáciu odporcu a jeho rodiny, súď povolil odporcovi splátky dlžnej sumy v mesačných splátkach po 30 eur mesačne pod stratou výhody splátok pri vynechaní čo i len jednej splátky, a to od právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p.; aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súď priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Navrhovateľ mal úspech v plnej výške pokiaľ ide o istinu, jeho neúspech v nepatrnej časti predstavuje úrok z úveru po zosplatnení. Trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku v sume 364,50 eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súď v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania, alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do 3 mesiacov od doručenia.

V podanom odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 OSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal nevyhnutné dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p).

Podľa § 251 ods.1 O.s.,p.; Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona;³¹) ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.